

ผมอยากคุยกับพี่ไรค์

ให้ปีนงานศิลปะล้ำค่า

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับงานศิลปะล้ำค่า



เปลี่ยนเศษไม้ได้ ให้เป็นงานศิลปะล้ำค่า

สำหรับภูมิปัญญาชาวบ้านฉบับนี้ เราจะพาคุณผู้อ่านไปพบกับงานศิลปะหัตถกรรมจากเศษไม้ที่เราๆ ท่านๆ ทั้งหลาย อาจจะมองไม่เห็นคุณค่า แต่กลับกลายมาเป็นสิ่งประดิษฐ์ล้ำค่า น่าเก็บ ทำเงินรายได้ให้กับครอบครัว จรูญโรจน์ ณ อยุรยา อย่างมากมายมหาศาล

กข

มีปัญญาไทยประติมากรรมชิ้นน้อยแต่มีค่าชิ้นนี้ เกิดขึ้นจากฝีมือของคุณอาทิตย์ จรูญโรจน์ ณ อยุรยา ทายาทอดีตพระเอกดังนั่นคือคุณไชยา สุริยัน นั่นเอง ปัจจุบันคุณอาทิตย์ อายุ 46 ปี เรียนจบทางด้านการศึกษา มาจากสถาบันการศึกษามีชื่อแถวย่านฝั่งธนฯ กรุงเทพฯ เดิมทีทำการค้า เป็นช่างซ่อมเครื่องไฟฟ้า ต่อมาก็ขายอาหารตามสั่ง ขายผัดไทยรสเด็ด อยู่บริเวณหน้าการไฟฟ้านครปฐม และก็ผันตัวเองมาทำงานหัตถกรรมแม่ไม้มวยไทย เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน ช่วยกันทำแบบพี่น้อง เดิมคุณอาทิตย์เป็นคนกรุงเทพฯ ต่อมาจึงได้ย้ายมาอยู่กับภรรยาที่นครปฐมคือบ้านหลังปัจจุบันนี้เอง

โดยส่วนตัวแล้วคุณอาทิตย์เป็นคนชื่นชอบงานด้านศิลปะ งานประดิษฐ์ต่างๆ อยู่แล้ว มักจะหยิบเอาวัสดุต่างๆ มาทำแกะสลัก ประติมากรรมต่อเติมจนเป็นชิ้นงานขึ้นมาอยู่เรื่อยๆ อย่างเช่น พระพุทธรูป พระพินเณศ หรือฐานวางพระพุทธรูป รวมทั้งพระรูป 5.5 ทำแล้วก็ตั้งโชว์ไว้ตามตู้ ตามโต๊ะ เพื่อนๆ เห็นก็อยากได้จึงขอซื้อไปบ้าง คนผ่านไปผ่านมาบ้าง คุณอาทิตย์บอกว่าไม่ว่าจะทำอะไรออกมาวางไว้ ก็ขายได้หมด ไม่ค่อยเหลือ ทั้งๆ ที่พื้นฐานเดิมคุณอาทิตย์เองก็ไม่ได้เรียนมาทางด้านศิลปะหรือวิจิตรศิลป์อะไรพวกนั้นมาก่อนเลย แค่เพียงว่ามองๆ ดูๆ แล้วก็ลองทำดูและทำออกมาได้ดีเสียด้วย จะเรียกว่า “พรสวรรค์” ก็ได้

คุณอาทิตย์บอกว่า งานตุ๊กตาแม่ไม้มวยไทยนี้มีแนวคิดมาจากหุ่นอาร์ตโมเดล หุ่นเปลือยที่แขนขายืดหดได้เปลี่ยนท่าทางได้ และตนเคยเป็นครูสอนกระบี่กระบอง อยู่ในค่ายสอเบญจมาศมา ก่อๆ ก็เลยลอง

ทำดูและคิดว่าน่าจะเป็นหนทางทำรายได้เข้ามาในครอบครัวและเป็นการช่วยอนุรักษ์ศิลปะแม่ไม้มวยไทย ให้คงอยู่ต่อไปและเป็นที่รู้จักของชาวต่างชาติอีกทางหนึ่ง คุณอาทิตย์ทำงานตุ๊กตาแม่ไม้มวยไทยมาได้ 2 ปีแล้ว เริ่มตั้งแต่ราวกลางปี 2543 ชิ้นงานรุ่นแรกๆ นั้น คุณอาทิตย์บอกว่า ยังดูค่อนข้างแข็งทื่อไร้ชีวิตชีวา และได้ปรับปรุงแก้ไขให้อ่อนช้อยดูมีชีวิตชีวามากขึ้น และพัฒนามาเรื่อยๆ ทั้งลักษณะอุปกรณ์ วัสดุต่างๆ

“ นำมาตัดแล้วกลึงเป็นรูปทรง แล้วผ่ากลางเอวเจาะรู ใส่เดือยยึดระหว่างตัวกับหัว เพื่อจะได้ปรับตัวทิศทาง ”



จนออกมาเป็นชิ้นงานที่สมบูรณ์ในปัจจุบัน วัสดุอุปกรณ์ก็หาได้ง่ายๆ ราคาก็ไม่สูง พวกเศษไม้ที่เขาทิ้งๆ แล้ว นำมาทำลำตัวระยะหลังๆ มาเศษไม้เริ่มหายาก ขึ้นรูปยากเลยหันมาใช้ไม้ระแนงนิ้ว ถึง 1 1/2 นิ้ว นำมาตัดแล้วกลึงเป็นรูปทรงแล้วผ่ากลางเอวเจาะรู เพื่อใส่เดือยยึดระหว่างตัวกับหัวเพื่อจะได้ปรับตัวทิศทาง การหันได้ ส่วนหัวนั้นก็จ้างโรงงานกลึงที่กรุงเทพฯ กลึงเพื่อได้รูปมาตรฐานได้รูปทรงเท่าๆ กัน แขน-ขา ก็ตัดตามแบบ และขนาดที่วางไว้ ใช้เลื่อยผ่าแล้วหักติดด้วยกาวร้อนหรือที่เราๆ ท่านๆ รู้จักกันในนามกาวตราช้างเป็นกาวสำหรับงานอุตสาหกรรม ส่วนที่ทำแขน-ขา นั้น จะใช้กิ่งไม้ตะขบเนื่องจากไม้ตะขบมีความแน่นและต้นเหล่งง่ายได้รูปสวยงาม อีกทั้งเมื่อทำเสร็จทิ้งเอาไว้จะเปลี่ยนสีได้จะเป็นเนื้อ

เดียวกับลำตัวสวยเป็นธรรมชาติ แถมยังหาง่ายราคาถูกอีกด้วย คุณอาทิตย์บอกว่าได้มาจากต้นตะขบที่อยู่หลังบ้านนี่เอง ฐานตั้งก็ได้มาจากไม้อัดชานอ้อยราคาถูกแถมมีลายในตัว เมื่อเสร็จลื่นสวมเสื้อผ้าด้วยเปลือกข้าวโพดที่พ่อค้าแม่ขายเขาทิ้งไว้ตามตลาด เป็นขยะกองโต ก็นำมาตากแดดให้แห้ง จะได้ไม่ขึ้นรา พอตอนจะทำก็นำมาชุบน้ำพอหมาดๆ จะได้ไม่แห้งกรอบ และยึดหยุ่นได้ จากนั้นทาสีแล้วลงยูนิเทนเป็นอันเสร็จสมบูรณ์

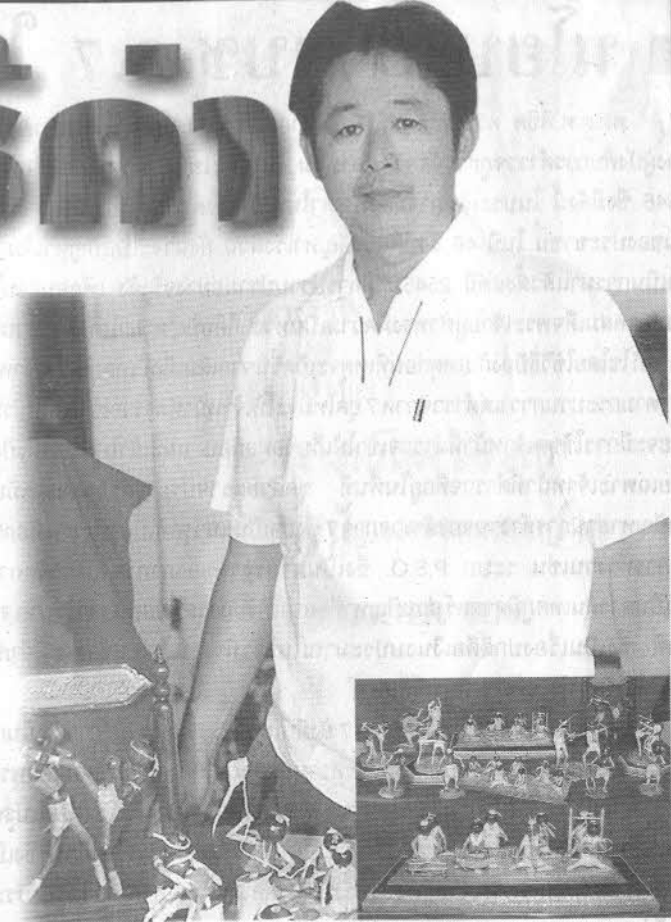
นอกจากตุ๊กตาแม่ไม้มวยไทย นับสิบทำแล้วยังมีการแกะกระบี่-กระบอง ทำรำไหว้ครูมวยไทย ไทยรบพม่า และยังมีการ์ตูนเล่นเด็กไทย ทั้งเตี้ย เช่น ม้าก้านกล้วย เดินกะลา ตีหว่ง ฯลฯ และแบบกลุ่ม เช่น วีรชีชาสาร งูกินหาง ลาวกระตบไม้ ฯลฯ ยังมีวงมโหรีวงเล็ก-วงใหญ่มากมาย และที่สำคัญได้นำขึ้นทูลเกล้าถวาย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เห็นว่า ในอนาคตช่วงต้นปีใหม่ จะทำเป็นนาฬิกาติดฐานวางตุ๊กตา และแบบกลองดนตรีหมุ่นได้ตั้งโต๊ะและยังมีแบบอื่นๆ อีกมากมายเรียกได้ว่า คุณอาทิตย์แก่มักมีความคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา คุณอาทิตย์บอกว่า อยากจะทำชิ้นงานที่มีประโยชน์ใช้สอยได้มากกว่าจะนำไปตั้งโชว์ตามตู้ซึ่งไม่ได้อะไร ถ้าเราทำให้น่าใช้ประโยชน์จากมันก็จะดีมี

คำนำเก็บนำซื้อเข้ามาขึ้นด้วย งานตุ๊กตาแม่ไม้มวยไทยของคุณอาทิตย์มีผู้คนสนใจมากขึ้นทุกวันๆ มีเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมมาดูงานและชวนเข้าร่วมงานการประกวดงานหัตถกรรมพื้นบ้านที่ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร-ชิงรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้ส่งไป 3 ชุด ในนามของกรมอุตสาหกรรม จ.นครปฐม และปรากฏว่าได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก งานศิลปาชีพบางไทรครั้งที่ 17 ได้รับโล่พระราชทานจากสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ นำมาซึ่งความภาคภูมิใจอย่างยิ่งแก่ครอบครัว



ครัว
คุณ
บพ
ละ
รา
ลำ
1.00
มาก
ซึ่ง
นอ
อด
บร
โพ

แปลงเศษไม้ไร้ค่า ให้เป็นงานศิลปะล้ำค่า



**“ นำมาตัดแล้วกลึงเป็นรูปทรง
แล้วผ่ากลางเอวเจาะรู
เพื่อใส่เดือยยึดระหว่างตัวกับหัว
เพื่อจะได้ปรับตัวทิศทาง ”**

จนออกมาเป็นชิ้นงานที่สมบูรณ์ในปัจจุบัน

วัสดุอุปกรณ์ก็หาได้ง่ายๆ ราคาก็ไม่สูง พวกเศษไม้ที่เขาทิ้งๆ แล้ว นำมาทำลำตัวระยะหลังๆ มาเศษไม้เริ่มหายาก ขึ้นรูปยากเลยหันมาใช้ไม้ระแนงนิ้ว ถึง 1 1/2 นิ้ว นำมาตัดแล้วกลึงเป็นรูปทรงแล้วผ่ากลางเอวเจาะรู เพื่อใส่เดือยยึดระหว่างตัวกับหัวเพื่อจะได้ปรับตัวทิศทาง การหันได้ ส่วนหัวนั้นก็จ้างโรงงานกลึงที่กรุงเทพฯ กลึงเพื่อได้รูปมาตรฐานได้รูปทรงเท่าๆ กัน แขน-ขา ก็ตัดตามแบบ และขนาดที่วางไว้ ใช้เลื่อยผ่าแล้วหักติดด้วยการร่อนหรือที่เรารู้จักกันว่า รู้จักกันในนามการวางตราข้างเป็นกาบสำหรับงานอุตสาหกรรม ส่วนที่ทำแขน-ขานี้ จะใช้กิ่งไม้ตะขบเนื่องจากไม้ตะขบมีความแน่นและต้นเหลาง่ายได้รูปสวยงาม อีกทั้งเมื่อทำเสร็จทั้งเอาไว้จะเปลี่ยนสีได้จะเป็นเนื้อ

เดียวกับลำตัวสวยเป็นธรรมชาติ แถมยังหาง่ายราคาถูกอีกด้วย คุณอาทิตย์บอกว่าได้มาจากต้นตะขบที่อยู่หลังบ้านนี้เอง ฐานตั้งก็ได้มาจากไม้อัดซานอ้อยราคาถูกแถมมีลายในตัว เมื่อเสร็จสิ้นสวมเสื้อผ้าด้วยเปลือกข้าวโพดที่พ่อค้าแม่ขายเขาทิ้งไว้ตามตลาดเป็นขยะกองโต ก็นำมาตากแดดให้แห้ง จะได้ไม่ขึ้นรา พอตอนจะทำก็นำมาชุบน้ำพอบรรเทาๆ จะได้ไม่แห้งกรอบ และยึดหยุ่นได้ จากนั้นทาสีแล้วลงยูนิเทนเป็นอันเสร็จสมบูรณ์

นอกจากตุ๊กตาแม่ไม้มวยไทย นับสิบทำแล้วยังมีการระบำ-กระบอง ทำทำให้ครูมวยไทย ไทยรบพม่า และยังมีมีการละเล่นเด็กไทย ทั้งเดี่ยว เช่น ม้าก้านกล้วย เดินกะลา ตีห่ม ฯลฯ และแบบกลุ่ม เช่น รีรีข้าวสาร งูกินหาง ลาวกระทุ้งไม้ ฯลฯ ยังมีวงมโหรีวงเล็ก-วงใหญ่มากมาย และที่สำคัญได้นำขึ้นทูลเกล้าถวาย **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ** เห็นว่า ในอนาคตช่วงต้นปีใหม่ จะทำเป็นนาฬิกาติดฐานวางตุ๊กตา และแบบกลองดนตรีหมุ่นได้ตั้งโต๊ะและยังมีแบบอื่นๆ อีกมากมายเรียกได้ว่า คุณอาทิตย์แถมก็มีความคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา คุณอาทิตย์บอกว่า อยากจะทำชิ้นงานที่มีประโยชน์ใช้สอยได้มากกว่าจะนำไปตั้งโชว์ตามตู้ซึ่งไม่ได้อะไร ถ้าเราทำให้มันใช้ประโยชน์จากมันก็จะได้ดี

คำแนะนำซื้อมากขึ้นด้วย

งานตุ๊กตาแม่ไม้มวยไทยของคุณอาทิตย์มีผู้คนสนใจมากขึ้นทุกวันๆ มีเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมมาดูงานและชวนเข้าร่วมงานการประกวดงานหัตถกรรมพื้นบ้านที่ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ซึ่งรางวัลพระราชทานจาก**สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ** ได้ส่งไป 3 ชุด ในนามของกรมอุตสาหกรรม จ.นครปฐม และปรากฏว่าได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก งานศิลปาชีพบางไทรครั้งที่ 17 ได้รับโล่พระราชทานจาก**สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ** นำมาซึ่งความปิติยินดี และภาคภูมิใจอย่างยิ่งแก่ครอบครัว



ครัวคุณอาทิตย์

ตอนนี้คุณอาทิตย์มีงานเข้ามาไม่ขาดสาย ออเดอร์เต็มจนทำกันไม่ทันเลย คุณอาทิตย์ยังเปิดสอนอีกด้วย คิดค่าเล่าเรียนรวมค่าสอนค่าอุปกรณ์ต่างๆ ก็ 2,000 บาท สร้างอาชีพแก่ชุมชนได้อีกด้วย ขนาดส่วนตัวคุณอาทิตย์ ทำเองคนเดียวได้ตัววันละ 10 คู่ ยังมีลูกศิษย์ลูกหามาช่วยทำส่งยังไม่ทันคิดว่าลูกค้าสั่งกันมากขนาดไหน ราคาที่ตี ต้นทุนก็ต่ำ ขายกันที่ฝีมืออย่างนี้ ราคาส่งก็อยู่ที่ประมาณ 90-900 บาท สำหรับตุ๊กตาและมวยไทย กระบี่-กระบอง ส่วนพวกวงมโหรี ก็อยู่ที่ประมาณ 270-1,000 บาท พร้อมกลองแก้วอย่างดีเป็นตุ๊กตะจากขอบทองพื้นกำมะหยี่ ลูกค้าส่วนมากมักนักไกลๆ ทั้งนั้นทั้งเขียนใหม่ถึงบูเก้กันเลย ส่งออกก็มีสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ซึ่งตอนนี้อยู่ในช่วงทดลองขาย คาดว่าธุรกิจของคุณอาทิตย์คงจะต้องไปได้สวยแน่นอน คุณอาทิตย์เองก็ไม่หวังวิชาใครอยากมาเรียนก็ยินดีเสมอ และถ้าใครสนใจจะมาอุดหนุนหรือสั่งซื้อไปจำหน่ายต่อก็ติดต่อได้ที่บ้านคุณอาทิตย์ได้เลยหาไม่ยากนักอยู่บริเวณอ่างเก็บน้ำประปานคร จ.นครปฐม

โทร.0-9211-5601 หรือ 0-3421-6201

อารมณ์ / รายงาน